

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Renée Andersson

DATUM
2014-12-03

DIARIENUMMER
20140338

ERT DATUM
2014-09-22

ER REFERENS
Fi2014/3021

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över betänkandet ”En ny reglering för tjänstepensionsföretag”, SOU 2014:57

LO har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade förslag till betänkande från Tjänstepensionsföretagsutredningen. LO lämnar följande allmänna och särskilda synpunkter.

Allmänna synpunkter

LO delar utredningens uppfattning att det, vid sidan av Solvens II-regelverket, behövs en särskild lagreglering för de organisationer som enbart tillhandahåller tjänstepensionsverksamhet. LO anser, liksom utredningen, att en sådan särskild sektorreglering är nödvändig för att göra det möjligt för arbetsmarknadens parter att skapa anpassade lösningar kring ägandet av avsatta tjänstepensionsmedel, medelsförvaltning och frågor relaterade till avkastning och risk.

Solvens II-regelverket bygger på ett fullharmoniseringsdirektiv och ger mycket litet utrymme att anpassa reglerna till nationella förhållanden. Tjänstepensionsplaner och den därpå följande tjänstepensionsverksamheten kompletterar i allt större utsträckning sociallagstiftningen i EUs länder. Utformningen och omfattningen av sociallagstiftningen bestäms nationellt och detta innebär att det behövs relativt stora möjligheter att anpassa regelverket för tjänstepensionsverksamheten till nationella förhållanden.

Den föreslagna regleringen bygger på de villkor som gäller enligt tjänstepensionsdirektivet, ett så kallat minimiharmoniseringsdirektiv, och ger därför den flexibilitet som behövs. Ett sådant regelverk innebär också att regleringen av de svenska tjänstepensionsinstituten kommer att enkelt kunna förändras i takt med framtida förändringar i tjänstepensionsdirektivet.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

LO anser därför att det är mycket angeläget att utredningens förslag om en ny sektorreglering för tjänstepensionsföretag genomförs den 1 januari 2016.

De organisationer som kan tänkas bli berörda av en ombildning till tjänstepensionsföretag har sedan en tid tillbaks påbörjat arbetet med att förbereda sig inför Solvens II-lagstiftningen, eftersom den fram tills nu varit det enda alternativ som stått till buds. För dessa organisationer är det mycket angeläget att besked om att den nya lagregleringen kommer att införas lämnas så fort som möjligt. Vidare är det angeläget att den nya lagstiftningen finns på plats den 1 januari 2016 så att de berörda organisationerna kan inrikta sitt arbete på ombildning till tjänstepensionsföretag istället för anpassning till Solvens II.

Särskilda synpunkter

LO tillstyrker i stora delar utredningens förslag till ny reglering för tjänstepensionsföretag men vill särskilt betona följande.

5.3.2 Möjlighet att använda olika associationsformer

Utredningen föreslår att det i den nya regleringen bör finnas möjlighet att bilda tjänstepensionsinstitut inte enbart i föreningsform utan även i andra associationsformer, som exempelvis aktiebolagsform eller i form av ömsesidiga bolag. LO menar att detta är en mycket viktig förutsättning för att arbetsmarknadens parter ska ha möjlighet att anpassa förvaltandet av tjänstepensionsmedlen eller kompletterande förmåner för de försäkrades bästa.

5.3.4 Förstärkt solvensreglering

Utredningen konstaterar att solvensregleringen i tjänstepensionsdirektivet inte utgör ett tillräckligt bra skydd för de förmånsberättigade, framför allt vad avser riskkänslighet, och föreslår därför en förstärkt interimistisk solvensreglering i avvaktan på att nya solvensregler utarbetas på EU-nivå.

LO anser att det är viktigt att solvensregleringen görs så att balanspunkten blir den rätta mellan skyddet för de förmånsberättigade och möjligheten till tillräcklig avkastning genom till exempel effektiv kapitalförvaltning och låga avgifter. Den tid som ställs till Finansinspektionens förfogande för att ta fram ett sådant regelverk är extremt kort, givet att den interimistiska solvensregleringen ska träda ikraft den 1 januari 2016. Enligt LOs mening är det orealistiskt att tro att en solvensreglering som utformas under sådan tidspress har förutsättningar att bli ”rätt” och väl anpassad för de företag som enbart tillhandahåller tjänstepensionsförmåner. Detta riskerar då i förlängningen att leda till lägre pensioner för de försäkrade.

LO anser därför att den svenska lagstiftaren bör avvakta med att föreslå en ny solvensreglering till dess arbetet med att utforma en ny solvensreglering på EU-nivå är klart. Under tiden bör den nuvarande solvensregleringen, som följer av IORP 1, gälla för tjänstepensionsverksamhet som bedrivs i tjänstepensionsföretag. Vidare bör Finansinspektionen, på sätt som sker idag vad gäller försäkringsföretag, använda trafikljuset som tillsynsverktyg vid tillsynen över tjänstepensionsföretag.

5.7 Övergångs- och omvandlingsreglering

Utredningen föreslår att tjänstepensionskassor och försäkringsföretag som uppfyller särskilda krav under en övergångsperiod ska kunna omvandlas till tjänstepensionsföretag. Övergångsperioden föreslås vara fyra år och en ansökan om omvandling måste lämnas in senast den 31 december 2017. LO ställer sig frågande till varför möjligheten till omvandling ska vara tidsbegränsad. Det är svårt att förutse utvecklingen på tjänstepensionsmarknaden 10-15 år framåt. Ett försäkringsföretag som gör bedömningen att det idag ges bäst förutsättningar att fortsätta tillämpa försäkringsdirektivet (Solvens II), kanske står inför helt nya förutsättningar om 10 år då ett eventuellt nytt tjänstepensionsdirektiv också finns på plats. Eller omvänt. Detta talar för att möjligheten att omvandla en verksamhet inte ska vara tidsbegränsad.

9.1.2 Krav på företagsledning

Utredningen föreslår att regelverket kring företagsledning och styrning bör utformas efter mönster från den reglering som finns i förslaget till IORP II-direktiv. LO instämmer i att det är lämpligt att använda den mer ”fit-and-proper”-lika reglering i förslaget till IORP II-direktivet, som innebär en utvidgning av den krets av personer som omfattas av de särskilda kraven på kompetens, erfarenhet och lämplighet.

9.1.6 Tilläggsförmåner

Utredningen föreslår att ett tjänstepensionsföretag ska få tillhandahålla även tilläggsförmåner exempelvis vid sjukdom, invaliditet, dödsfall osv. Utredningen föreslår att det ska vara möjligt för ett tjänstepensionsföretag att tillhandahålla enbart huvudförmåner (pension), enbart tilläggsförmåner eller såväl huvud- som tilläggsförmåner. LO anser att det är viktigt att det är möjligt för ett tjänstepensionsföretag att enbart tillhandahålla tilläggsförmåner. Vidare bör definitionen av vad som ska anses vara huvudförmån respektive tilläggsförmån vara väldigt tydligt, eftersom den närmare gränsdragningen ytterst bestäms av parterna genom innehållet i kollektivavtalet.

9.6.2 Kapitalbasens sammansättning

Utredningen föreslår att bland annat konsolideringsfond och obeskattade reserver, som exempelvis säkerhetsreserv, ska få ingå i ett tjänstepensionsföretags kapitalbas. LO delar utredningens uppfattning i denna del. Möjligheten att räkna in konsolideringsfonden respektive säkerhetsreserven i kapitalbasen är av avgörande betydelse för om de nya tjänstepensionsföretagen ska kunna klara av de förstärkta solvenskrav som utredningen föreslår.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Renée Andersson